

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *Pásztor Mihály*

Cím: *Régi könyvek, régi képek*

Forrás: *Világ*

Bp.
(Hely)

1922. 5. 14
(Idő)

(Köt. v. füz.) (

Osztályozás

Tárgy

655(064)

Hely

Idő

"1922"

Személy

Közp. nyomt. XX. cs. 2:

Régi könyvek, régi képek

Egy szomorú nagyváros a születésnapjára készül. Most lesz ötven esztendeje, hogy Pest-Budából Budapest lett. A Magyar Bibliophil-Társaság kezdi az ünnepséget. *Hungarica* és *Pestiensis*-gyűjtők könyveiből és metszeteiből takaros kiállítást rendezett az Iparművészeti Múzeumban. Kedves ez a kiállítás. Régi metszetek a falon; vén, kopott könyvek, öreg irások, mulatságos cseccse-becsék a vitrin üvegje alatt. Ennek a mi városunknak néhány hűsége udvarlója, néhány javithatatlan imádója gyűjtötte össze ezeket a régi könyveket, az elfakult metszeteket, a divatját mult ibriket, a megsárgult hotelszámlákat. Összegyűjtötték, mint a szerelmes ember a hervadt virágot, mely boldog órák emlékét hozza vissza. Ezekben a kedves lim-lomokban is tulajdonképpen a magunk fiatalságát őrizzük és konzerváljuk.

Ez a sok érdekes, régi holmi elmúlt századok elefelejtett regényét meséli el. *Schedel* világkrónikája megmutatja, hogy milyen lehetett Buda Mátyás király idejében. *Ortelius* könyve elibénk hozza a XVI. század Pestjét. Nagyszerűen vannak képviselve a gazdag könyvgyűjteményben azok a ritka munkák, amelyek azokat az időkötet mesélik el, amikor még a török volt az ur Budavárában és az érdekes és ritka metszetek egész sorozata mutatja be Budavárának a töröktől való visszafoglalását. Apponyi Sándor gróf, Jeszenszky István dr. és Ballagi Aladár (aki a régi budai könyvnyomtatók munkáit mutatja be) gyönyörű gyűjteménye igazán féltett kincse, büszksége lenne bármelyik múzeumnak.

A publikumot, mely mostanában ellátogat a bibliophilek kiállítására, inkább a színes metszetek érdeklik, amelyekről régimódi házak, bájos és intim

utcaképek mosolyognak le rájuk. A mult század első fele, Pest biedermeier-kora, elevenedik meg ezeken a képeken; az a kor, amikor még a nagy Palatinus dirigált a várban; *Hild* József, *Pollack* Mihály, meg *Zitterbart* és *Kasselik* építette a palotákat, a német színház volt a legelőkelőbb kulturintézet és *Elsner* Fanny kurta szoknyája után bolondult egész Pest. Mi tulajdonképpen *Alt* Rudolf lágy tónusu, napsugaras aquarellejeiről, *Schwindt*, *Kuwasseg*, *Fuchsthaller*, *Weissberger*, *Vasquez* Károly gróf és *Tyroler* metszeteiről ismerjük ezt a régi, kedves világot, mely csodálatos történeteket mesél nekünk a régi Pestről, régi emberekről és régi divatokról.

Hogy festett a *redoute*, melynek velencei tükrös táncterme annyiszor volt hangos az álarcos bálóktól; milyen volt a német színház a Teátrum-piacon; a Váci-utca, a Hatvani-utca, a Rakpiac, a „Magyar Király”, a Casinó (Lloyd-palota), az Európa-szálloda (főkapitányság), a „Tigris” a Szél-utcában (Nádor-utca), meg a többi nevezetessége a régi Pestnek, a „nagy árvíz”, meg a tornyos városháza mind megjelenik előttünk *G. Hering*, *Winkler*, *Hurlimann*, *Martens* és *Rohbock* metszetein és *Alt* litografiáin. Hol vannak már ezek a nevezetességek? Nagy részük eltűnt. Kikezdte az idő, elpusztította a csákány, elpusztította azoknak a kétemeleles, sárgára mázolt házaknak nagy seregével együtt, amelyek olyan kedvessé, olyan nyugodalmassá tették a régi Pestet. A régi házak helyébe új paloták épültek és a régi emberek helyét új emberek foglalták el a palotákban és az utcákon.

...Az öreg urak pedig sorra járnak a vitrineket és érdeklődéssel nézik *Rudolf Alt* napsugaras Pestjét, azt a Pestet, mely még látta fiatalnak a nagyapjukat és a dédapjukat.
Pásztor Mihály.

osi hazinyomda 1922